

Πολυτεχνείο Κρήτης
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας

ΘΕΜΑ:

Επάνω Περβολάκια: Γεωργία και Εναλλακτική Διαβίωση

Τετάρτη 24 Απριλίου, ώρα 16.00

Φοιτήτρια: Γράσσου Κατερίνα
Επιβλέπων: Σκουτέλης Νίκος
Επιτροπή: Διμέλλη Δ., Τσακαλάκης Δ.

Τίτλος διπλωματικής εργασίας:

Επάνω Περβολάκια: Γεωργία και εναλλακτική διαβίωση.

Erano Pervolakia village: Agriculture and an alternative living.

Η παρούσα εργασία έχει ως χώρο επέμβασης ένα μικρό εδαφικό τμήμα στα νότια της χερσονήσου της Σητείας του Νομού Λασιθίου και αφορά τη σύνδεση του παραλιακού και τουριστικά ανεπτυγμένου μετώπου με την απομονωμένη ενδοχώρα, στο πλαίσιο ενός εναλλακτικού και εκπαιδευτικού τουρισμού.

Η επέμβαση επικεντρώνεται στον εγκαταλελειμμένο ορεινό παραδοσιακό οικισμό Επάνω Περβολάκια ο οποίος βρίσκεται στο τέλος του φαραγγιού των Περβολακίων - Μονής Καψά με σκοπό τη δημιουργία μιας αυτόνομης αγροτικής εγκατάστασης που θα έχει τη δυνατότητα να προσελκύσει, να φιλοξενήσει, να μυήσει αλλά και να εκπαιδεύσει τους επισκέπτες σε ένα εναλλακτικό τρόπο ζωής.

Η πρόταση περιλαμβάνει την αξιοποίηση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος και προσαρμογή του στις νέες ανάγκες, αλλά και τη συμπλήρωση του με νέα κτήρια και χρήσεις. Έτσι το υφιστάμενο απόθεμα του οικισμού φιλοξενεί λειτουργίες όπως κατοικίες, καφενείο, εστιατόριο, υφαντουργείο, φούρνο και χώρο εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων ενώ τα νέα προστιθέμενα κτίσματα δημιουργούν τους ξενώνες, εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας- πολλαπλών χρήσεων, μικρό μουσειακό και εκθεσιακό χώρο καθώς και μικρό πρότυπο ελαιοτριβείο και συσκευαστήριο προς εκμετάλλευση των μεγάλων εκτάσεων ελαιώνων που πλαισιώνουν τον οικισμό.

Η επέμβαση στον οικισμό χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες.

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τα υφιστάμενα κτίσματα που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και η μορφή της επέμβασης περιορίζεται μόνο στην ενίσχυση του δομικού συστήματος και στην εσωτερική διαμόρφωση των χώρων.

Η δεύτερη αναφέρεται στα μισογκρεμισμένα ή με εκτεταμένες φθορές κτίσματα χωρίς οροφή. Σε αυτά τοποθετείται εσωτερικός μεταλλικός σκελετός πάνω στον οποίο στηρίζονται τα υαλοστάσια, οι ξύλινες περσίδες και τα ξύλινα μετακινούμενα πάνελ που διαμορφώνουν τις όψεις αλλά και η νέα οροφή. Οι υφιστάμενες τοιχοποιίες δεν δέχονται καμία επεξεργασία αποκαλύπτοντας τη φθορά τους στο πέρασμα των χρόνων και κάνοντας έντονη την αντίθεσή τους με τις νέες συμπληρώσεις και κατασκευές. Πρόκειται για μια επέμβαση αναστρέψιμη ανά πάσα στιγμή.

Η τελευταία κατηγορία αφορά τις νέες κατασκευές που συμπληρώνουν τον οικισμό, δηλαδή τους ξενώνες, τον εκθεσιακό χώρο, τις αίθουσες με τα εργαστήρια και το ελαιοτριβείο. Τα υλικά κατασκευής τους που είναι η πέτρα της περιοχής, το ξύλο και το τσιμέντο συμβάλλουν στην ενοποίηση του συνόλου και τη συνομιλία μεταξύ νέων και υφιστάμενων κατασκευών.

Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας: Γράσσου Αικατερίνη, Α.Μ. 2006060050

Επιβλέπων καθηγητής: Νίκος Σκουτέλης

Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά, Απρίλιος 2013

Επάνω Περβολάκια: Γεωργία και Εναλλακτική Διαβίωση

Επάνω Περβολάκια

5.

Κάτω Περβολάκια

4.

Πέζουλας

3.

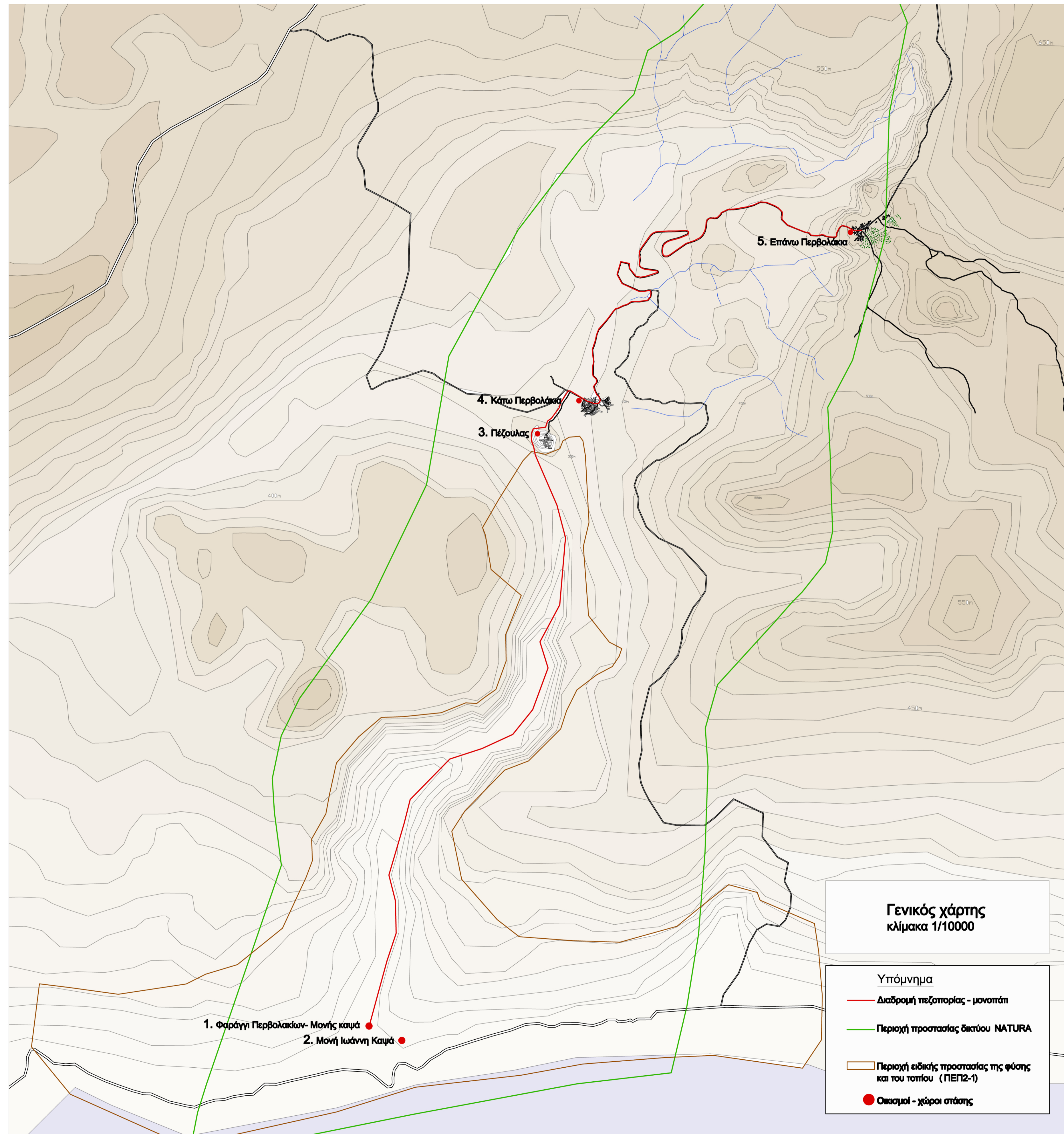
Φαράγγι Περβολακίων- Μονής Καψά

Μονή Καψά

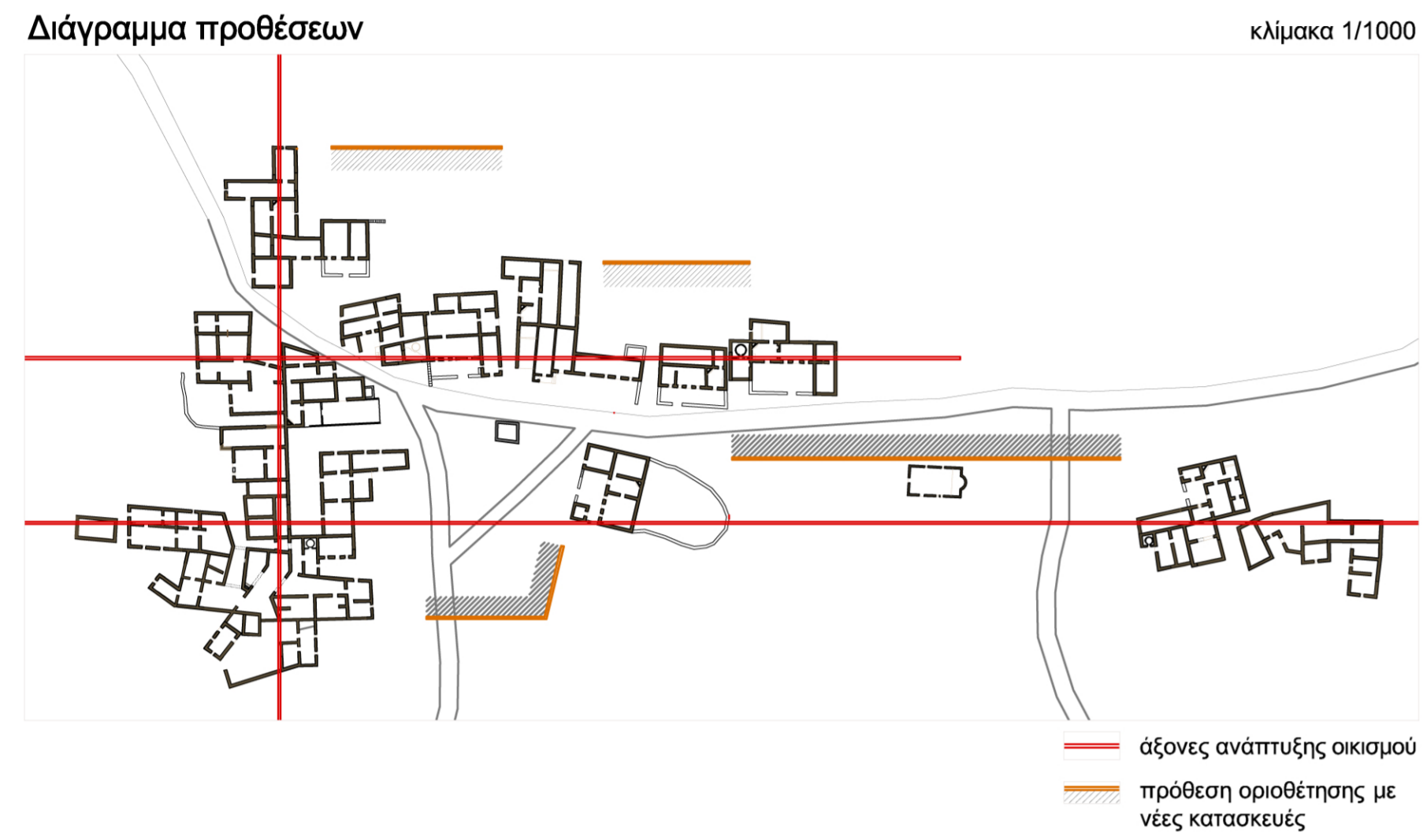
1-2.

Γενικός χάρτης
κλίμακα 1/10000

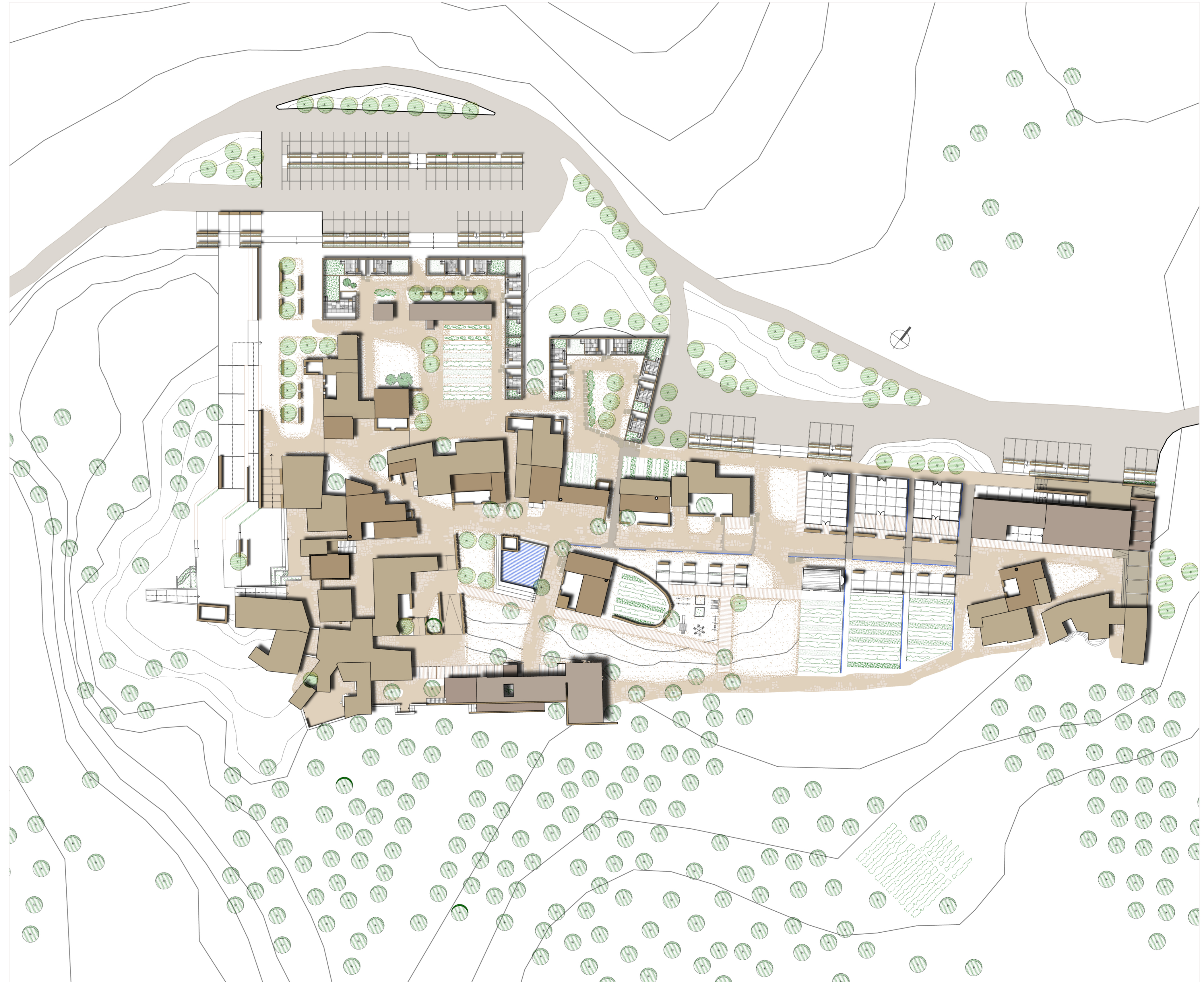
- Υπόμνημα
- Διαδρομή πεζοπορίας - μονοπάτι
- Περιοχή προστασίας δικτύου NATURA
- Περιοχή ειδικής προστασίας της φύσης και του τοπίου (ΠΕΠ2-1)
- Οικισμοί - χώροι στάσης

Σχεδιαγράμματα

Σχέδιο γενικής διάταξης

κλίμακα 1/500

Ανάλυση Χαρακτηριστικών

1. Τρόπος δόμησης

- τοιχοποιία από ακατέργαστους ή ελάχιστα κατεργασμένους λίθους.
- μερική χρήση επιχρίσματος
- χρήση ξύλου στη φυσική του κατάσταση (δοκάρια)

2. Τρόπος στέγασης - δώμα

- υλικά κατασκευής δώματος
- προσβασιμότητα με εξωτερική σκάλα

3. Ανοίγματα - θυρώματα

- ορθογώνια και τοξωτά ανοίγματα
- μειωμένη ύπαρξη ανοιγμάτων και μικρού μεγέθους
- υπερτονισμός με ξύλο και λαξευμένους λίθους

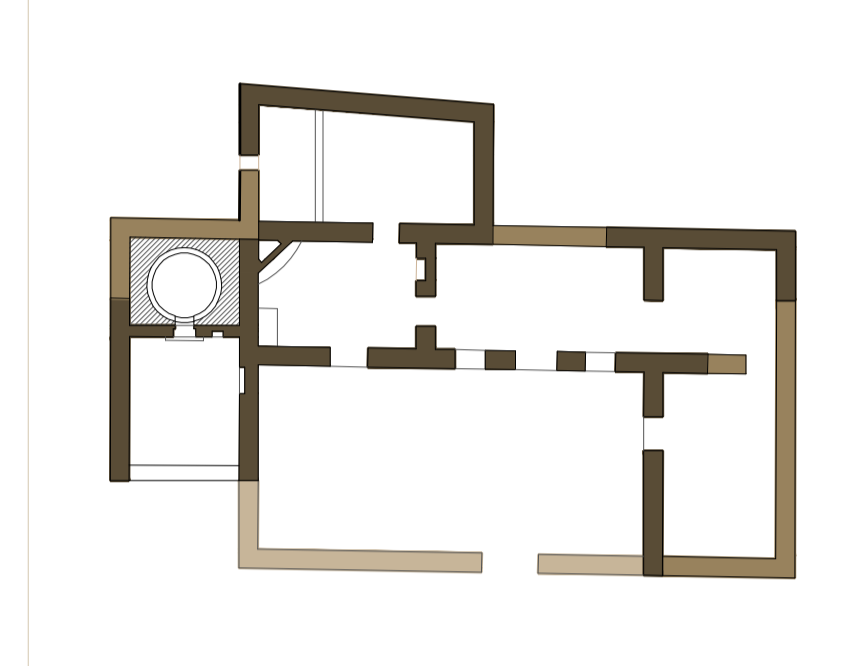
4. Γενικά χαρακτηριστικά

- καμάρες
- εστίες - καμινάδες

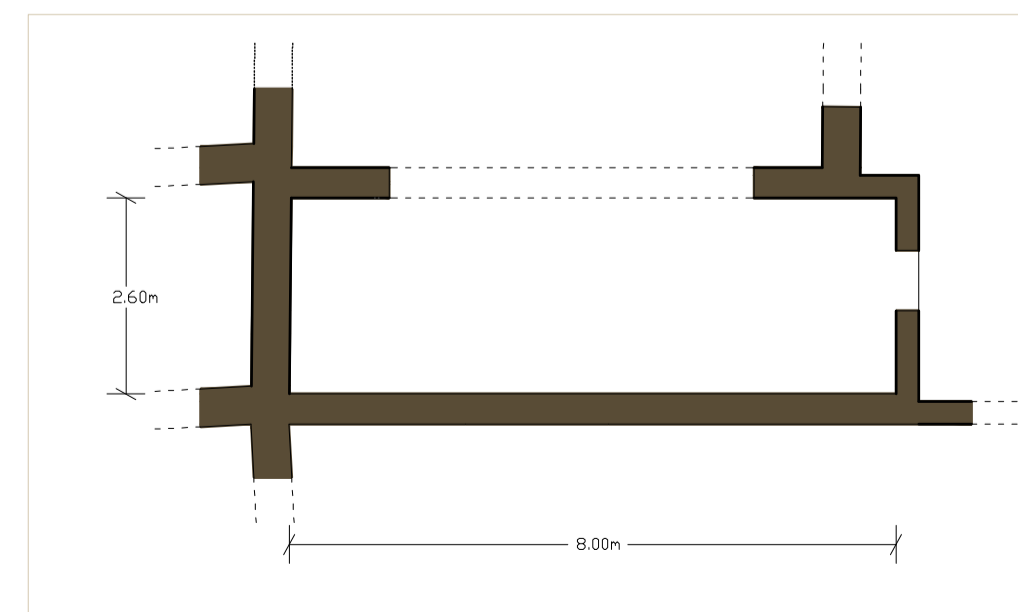
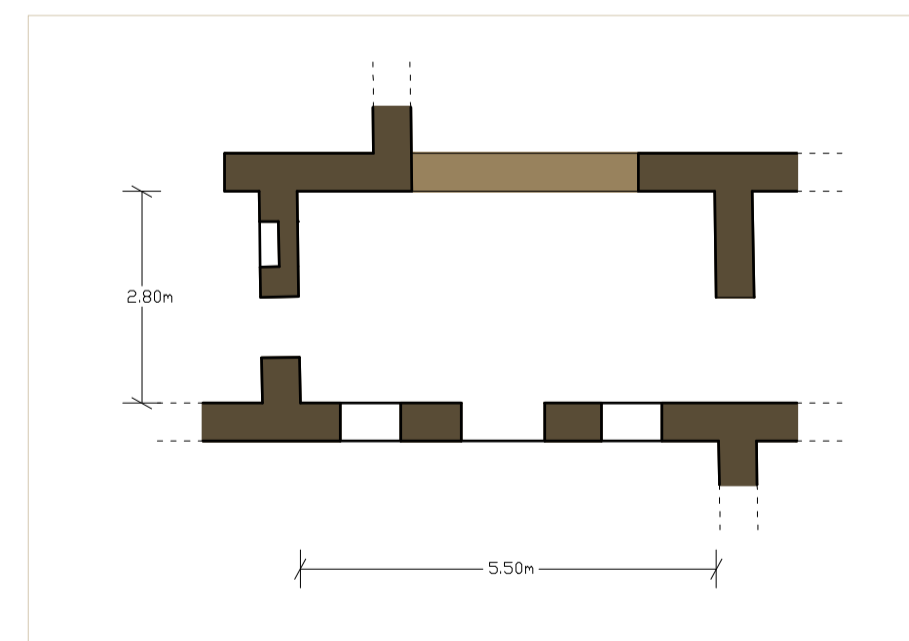
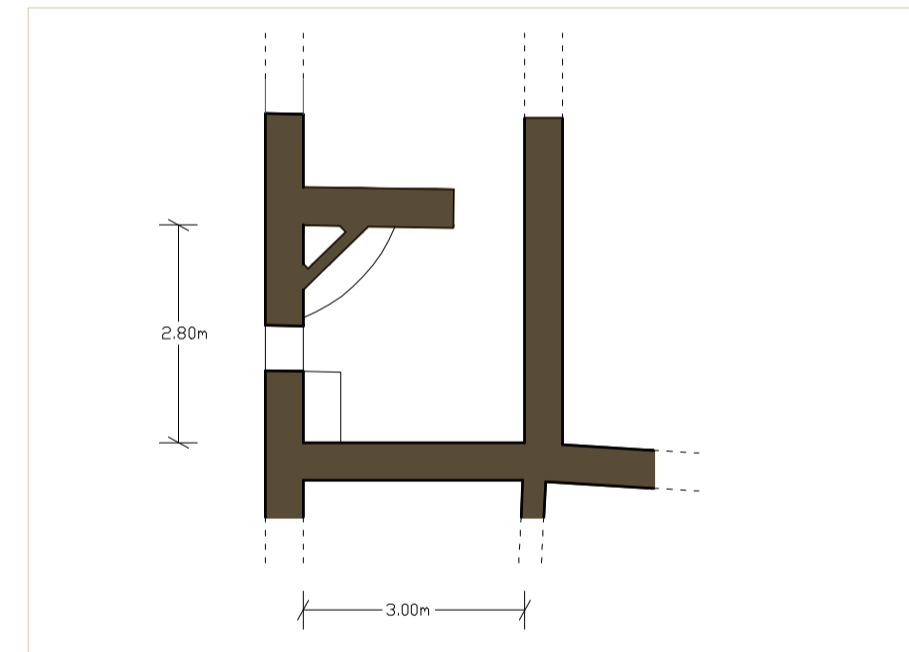
Τυπολογία

Παράδειγμα παραδοσιακής κατοικίας
κλίμακα 1/200

Ο αρχικός πυρήνας του σπιτιού ανήκει στον τύπο του δωματόςκεπτου μονόχωρου και ορθογώνιου χώρου του οποίου η επανάληψη διαμορφώνει μεγαλύτερης κλίμακας κατοικίες.

3 τύποι μονάδας
κλίμακα 1/100

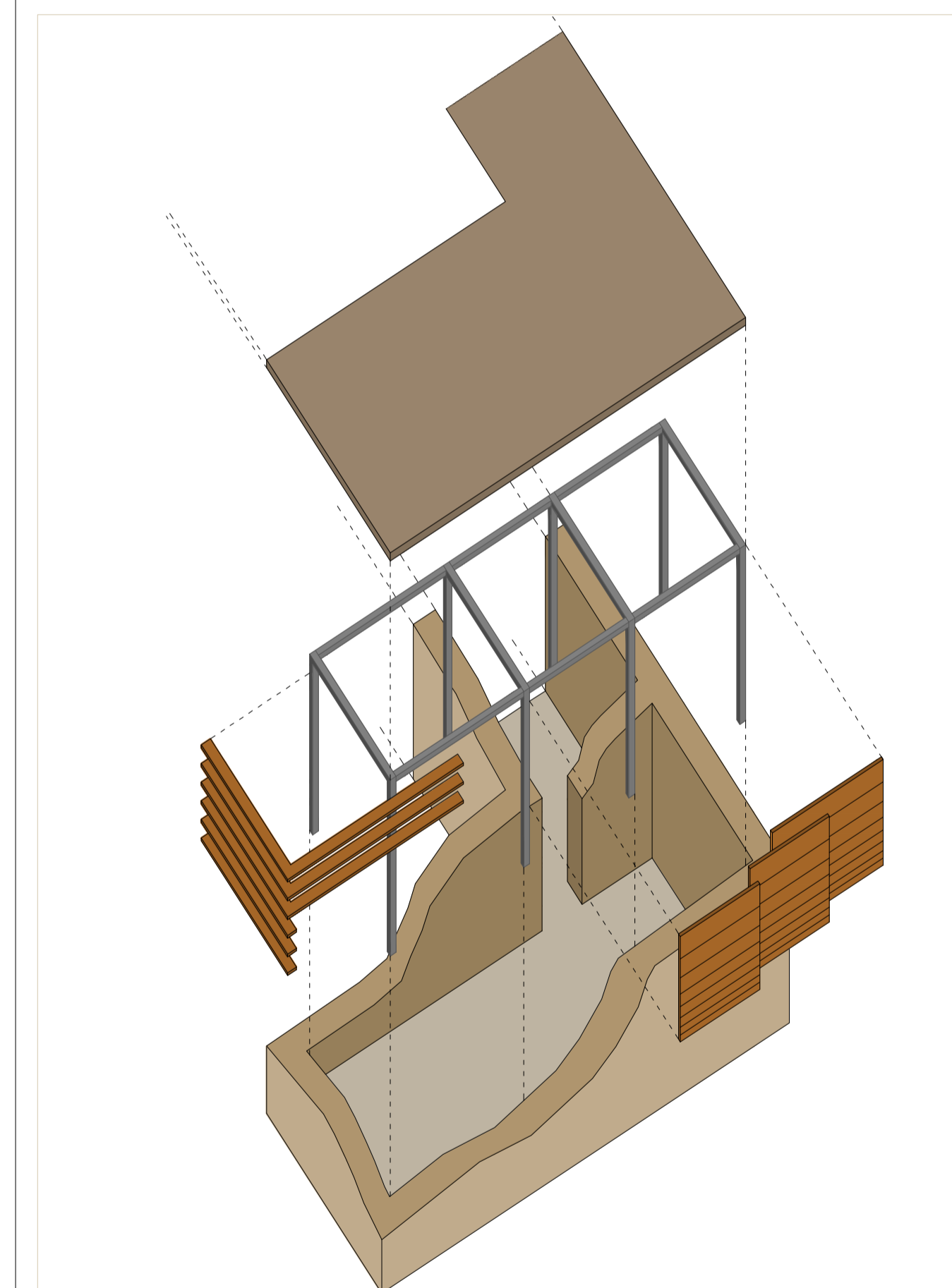
Είδη επέμβασης

1. Ήπια επέμβαση υπό μορφή εσωτερικής διαμόρφωσης

- Αφορά τα καλής κατάστασης κτίσματα που φέρουν οροφή
- ενίσχυση δομικού συστήματος
  - επέμβαση στο εσωτερικό με κατασκευές που παραπέμπουν σε παραδοσιακά χαρακτηριστικά (π.χ. ονάξ)

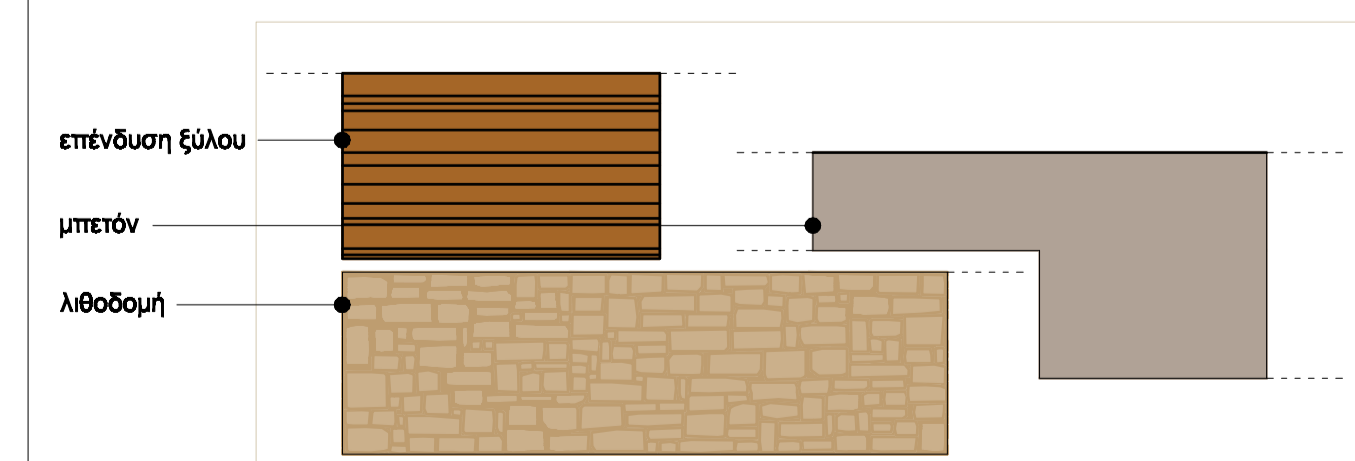

2. Εκμετάλλευση και συμπλήρωση του οικιστικού αποθέματος

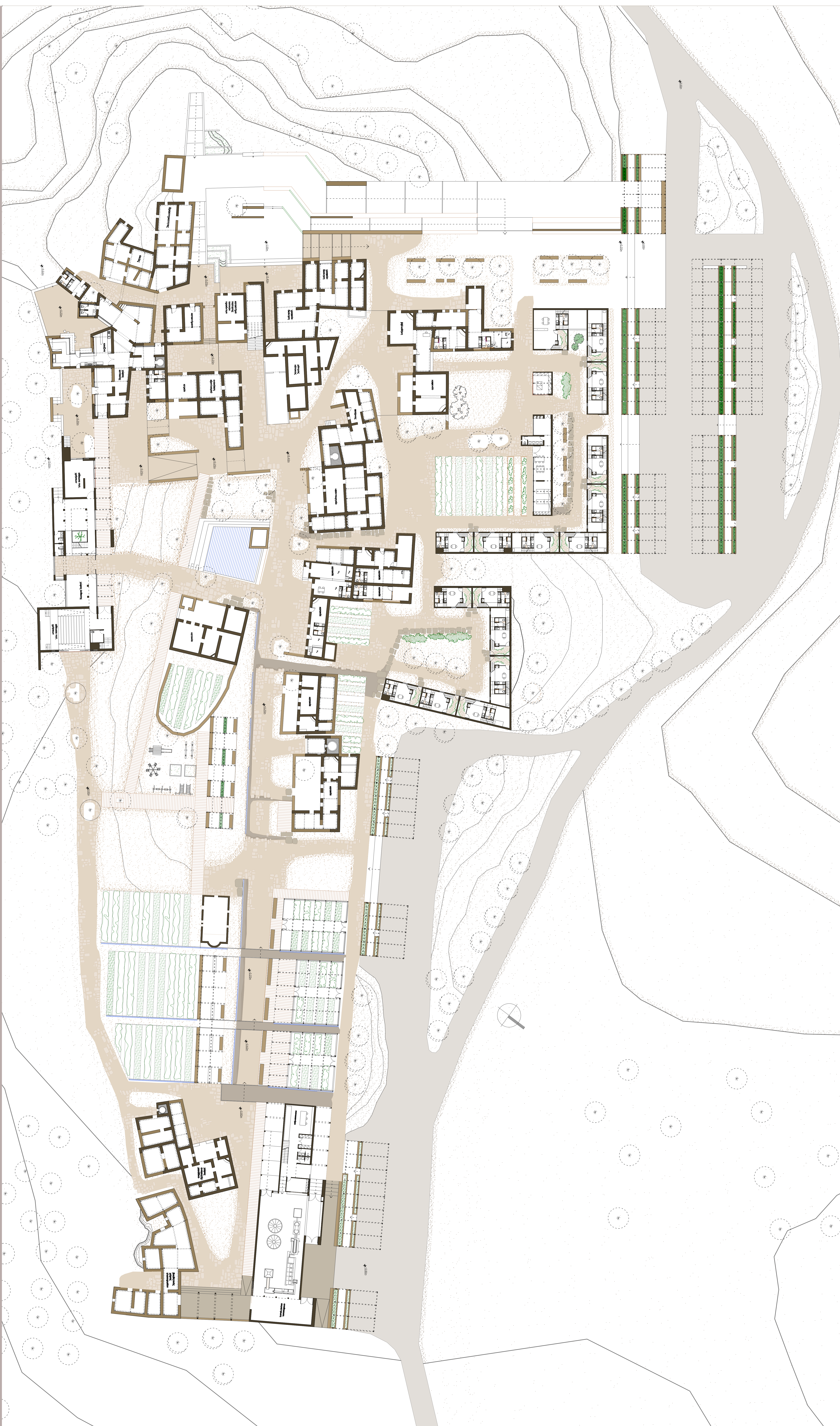

- δημιουργία κελύφους εσωτερικά του υφιστάμενου λίθινου με σκοπό την συμπλήρωση της κατασκευής με τρόπο ελαφρύ και μελλοντικά ανατρέψιμο.
- επένδυση του σκελετού με υαλοστάσια, μετακινούμενα ξύλινα πάνελα και σταθερές ξύλινες περσίδες.
- διαμόρφωση επίπεδης στέγης στη λογική του παραδοσιακού δώματος.

3. Νέες κατασκευές

- οριζόντια ανάπτυξη των νέων κατασκευών με σκοπό τη διατήρηση του συνολικού χαμηλού ύψους του οικισμού.
- κατασκευές ορθογώνιου τύπου με επανάληψη της μονάδας της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.
- γεωμετρικοί και καθαροί όγκοι
- χρήση υλικών σε στρώσεις (σταθερή λίθινη βάση, καθ' ύψος συμπλήρωση με ξύλο ή μπετόν)
- μικρού μεγέθους ανοίγματα

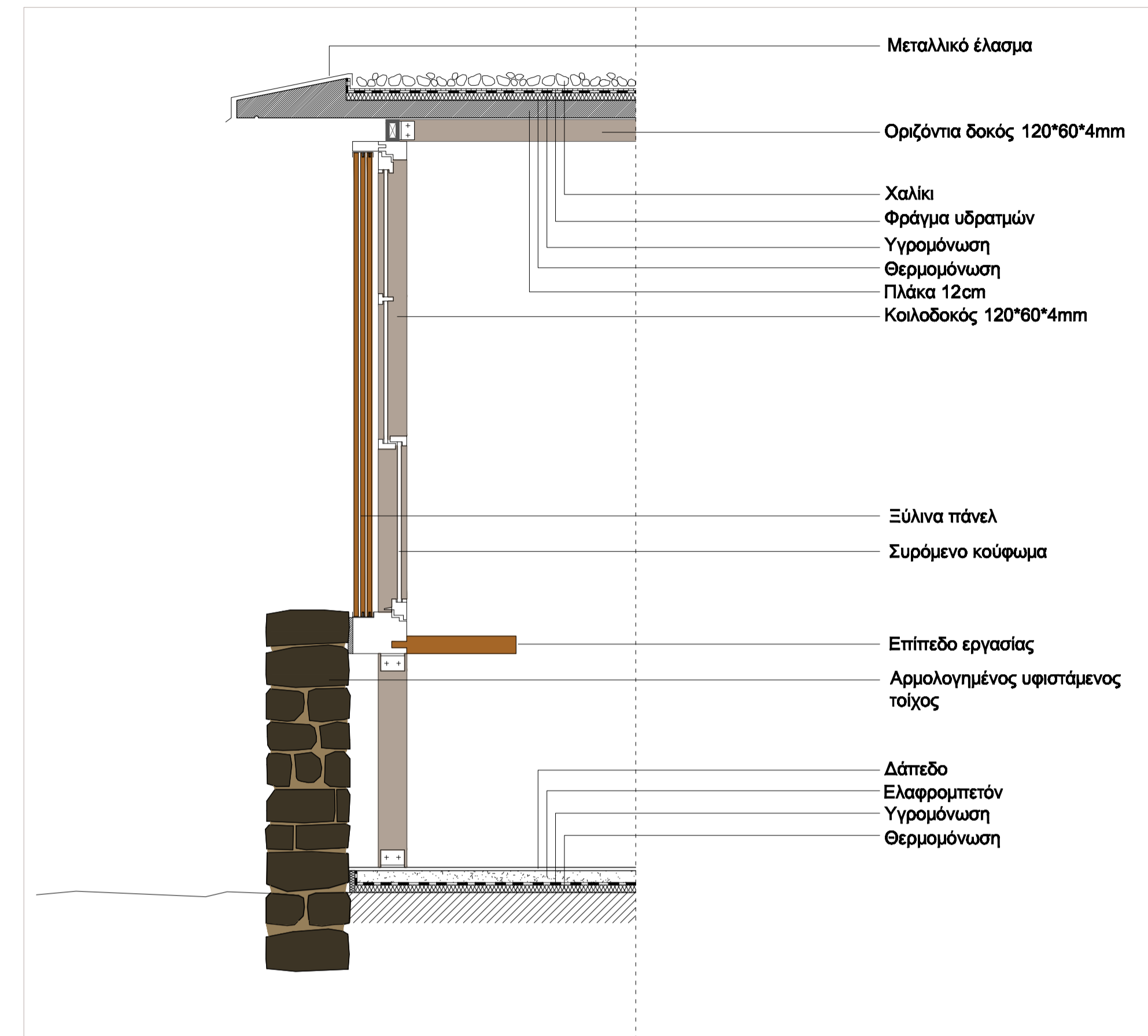
Αναφορές

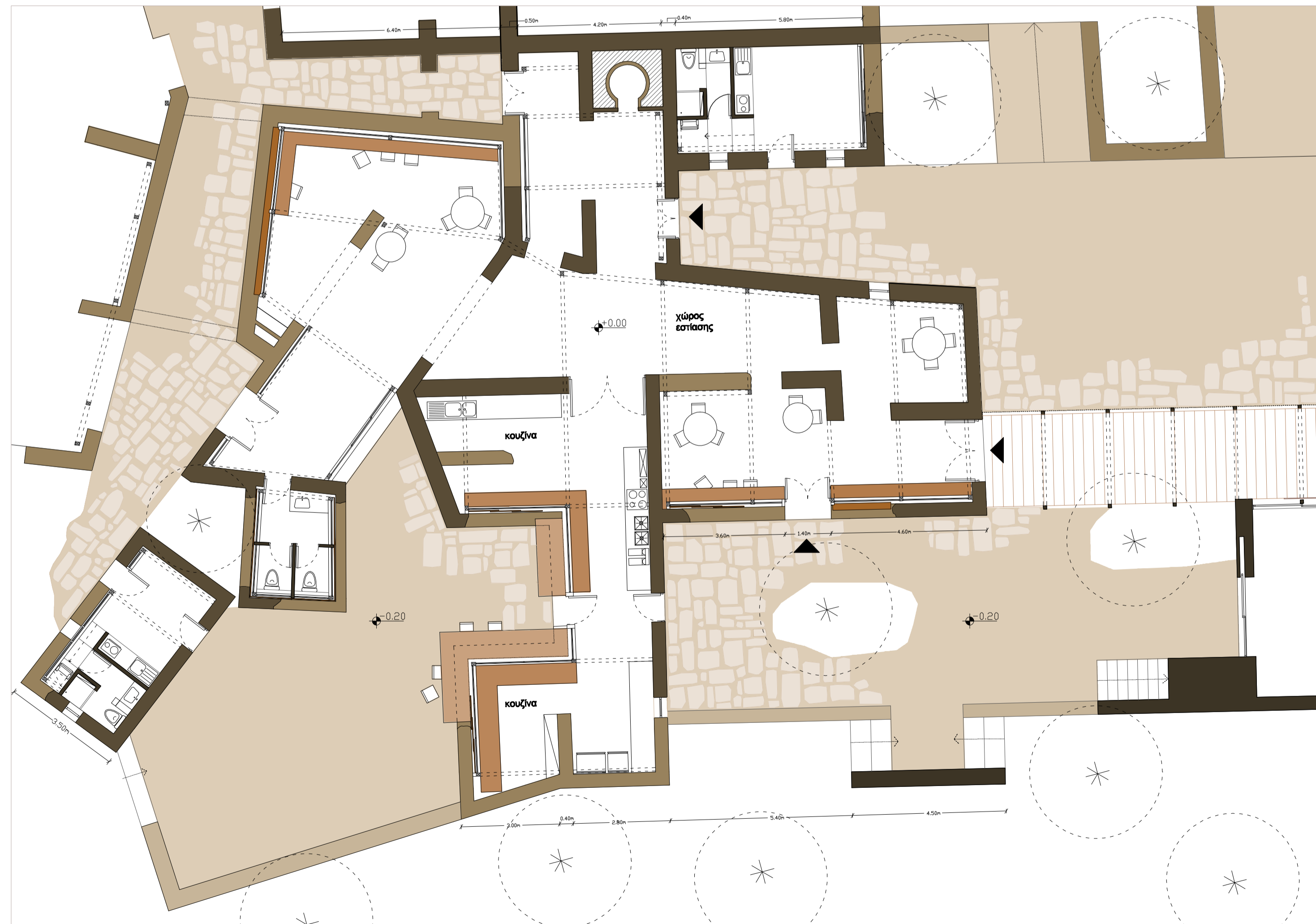
- Sverre Fehn
Museum Hamar,
Norway
- Haworth Tompkins
architects, Dovecote
Studio

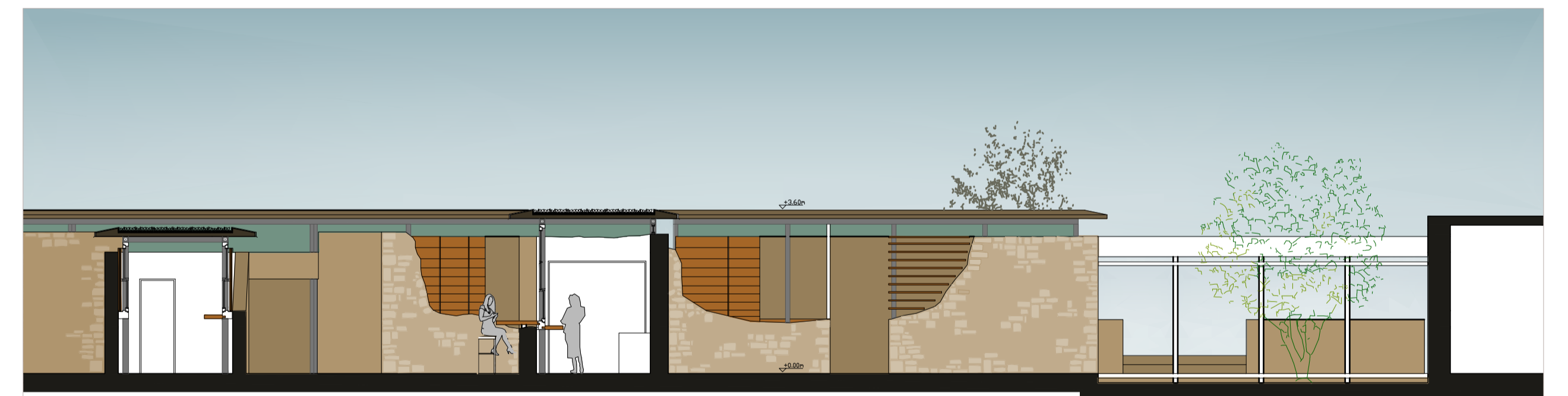
- Nieto Sobejano
Arquitectos,
Moritzburg Museum
- Roberto Collova,
Alvaro Siza,
Piazza Alicia

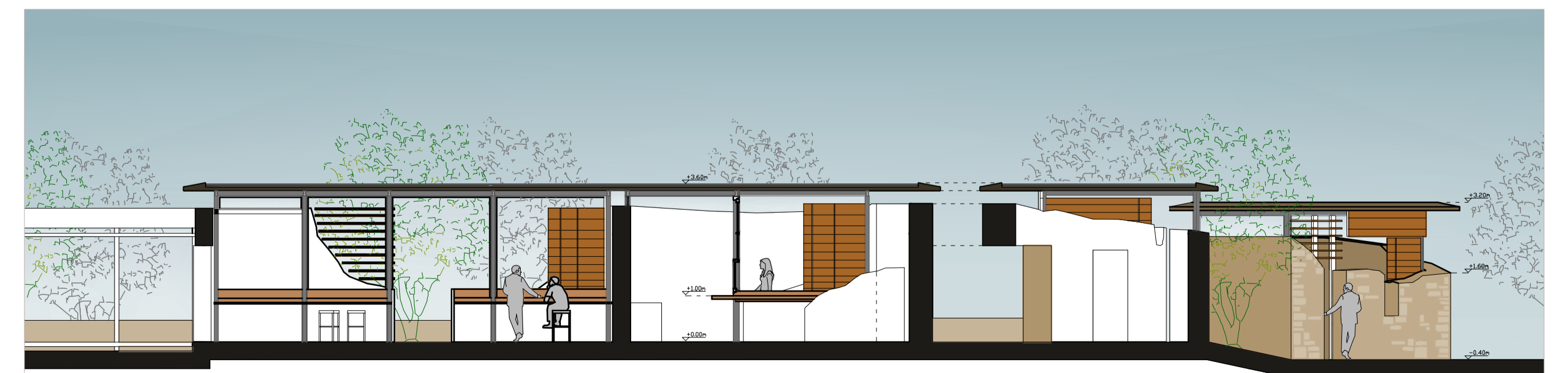
Λεπτομέρεια επέμβασης
σε υφιστάμενο κέλυφος
κλίμακα 1/20

Κάτοψη
κλίμακα 1/100

Όψη - Τομή
κλίμακα 1/100

Τομή
κλίμακα 1/100

Αναφορές

Κάτω Περβολάκια

Αρης Κωνσταντινίδης,
Πολυκατοικία στη
Φιλοθέη, 1971-73

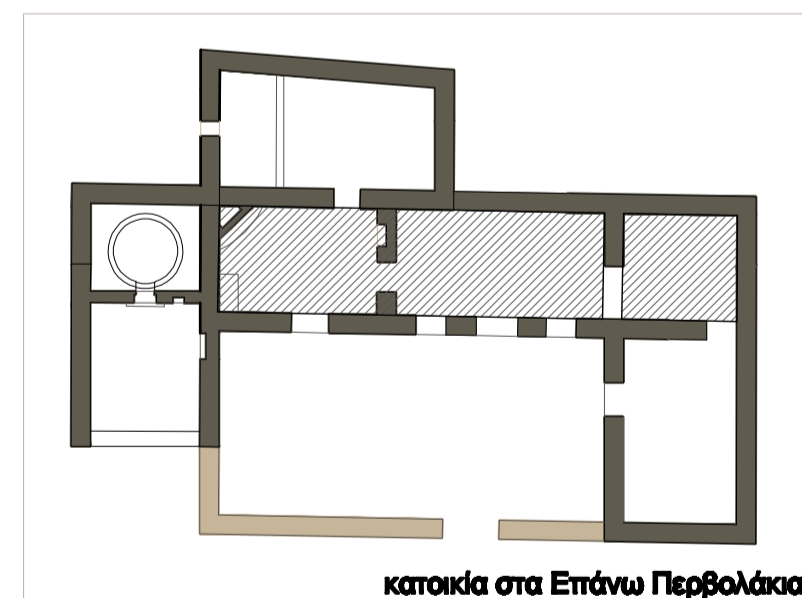
Steven Holl
• Daeyang gallery
and house, Seoul,
Korea
• Dutchess county,
NY, 2001

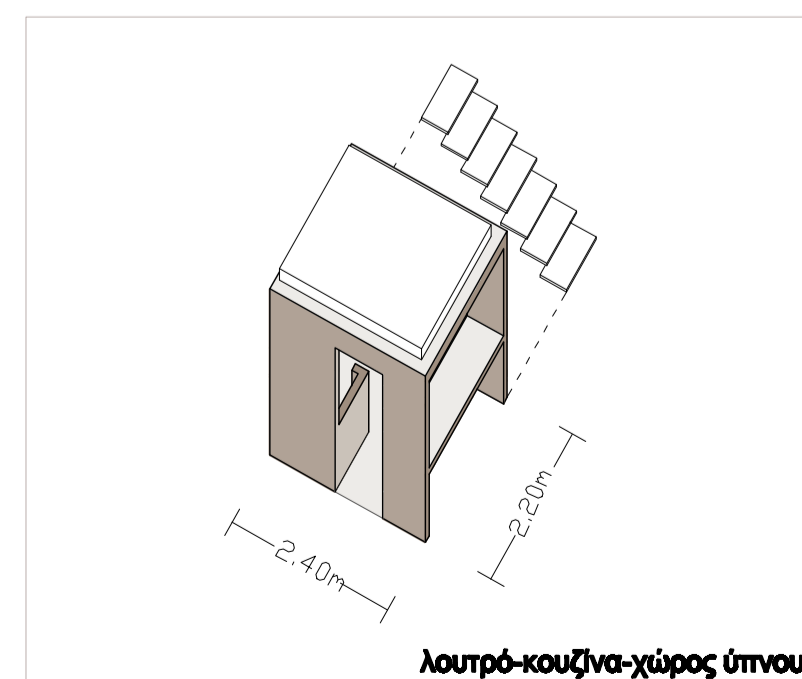
• Alvaro Siza,
Quinta da
Melaguelra,
Portugal, 77-98
• Wood arch,
contemporary
mediterranean
home

Συσχετισμοί με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική

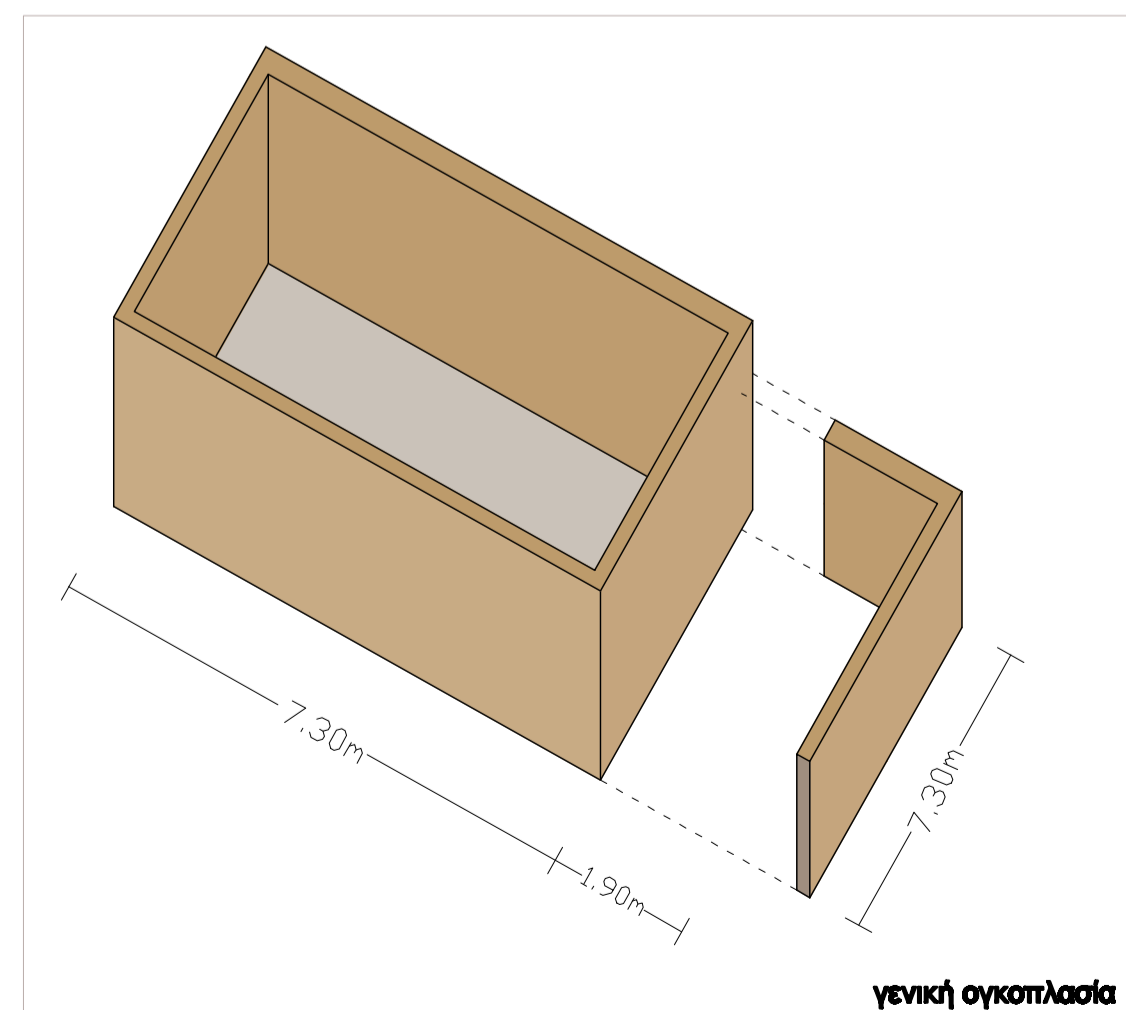
- Επαναλαμβάνόμενες κυβικές μορφές 2 τύπων διαμορφώνουν το συγκρότημα των ξενίων
- Μικρή ορθογώνια αυλή από την οποία πραγματοποιείται η είσοδος στο εσωτερικό και η ανάβαση στο δώμα

κατοικία στα Επάνω Περβολάκια

λουτρό-κουζίνα-χώρος ύπνου

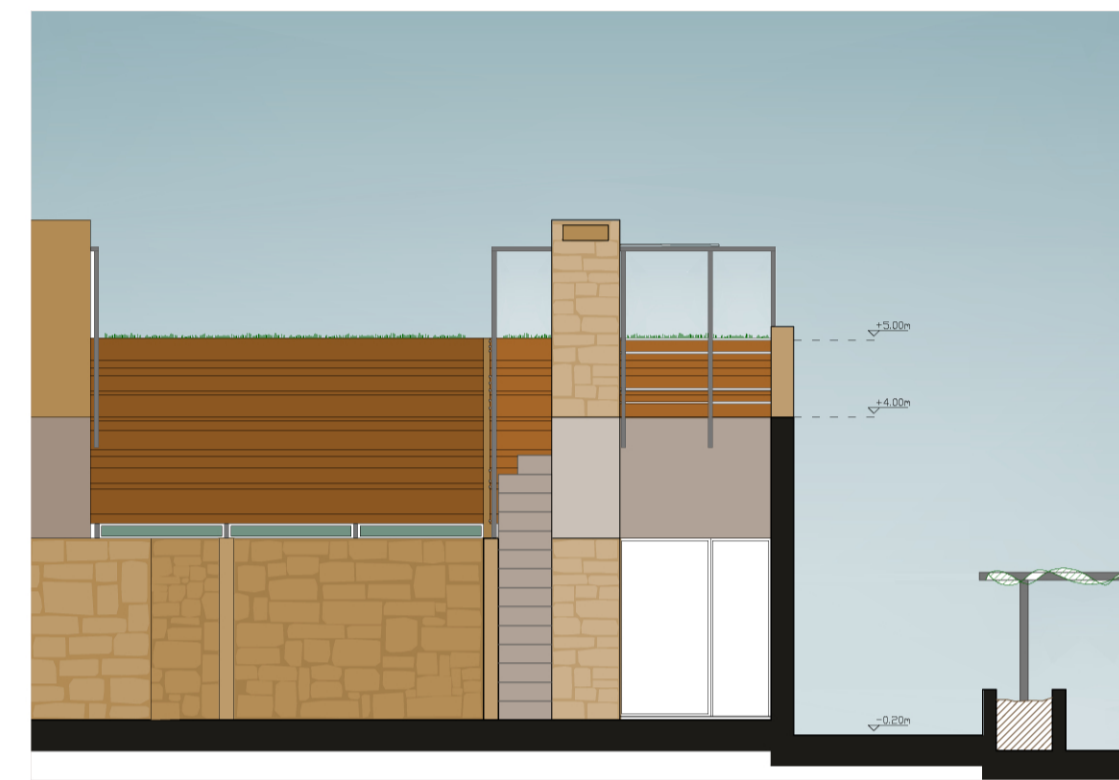

γενική σγκοπλάσια

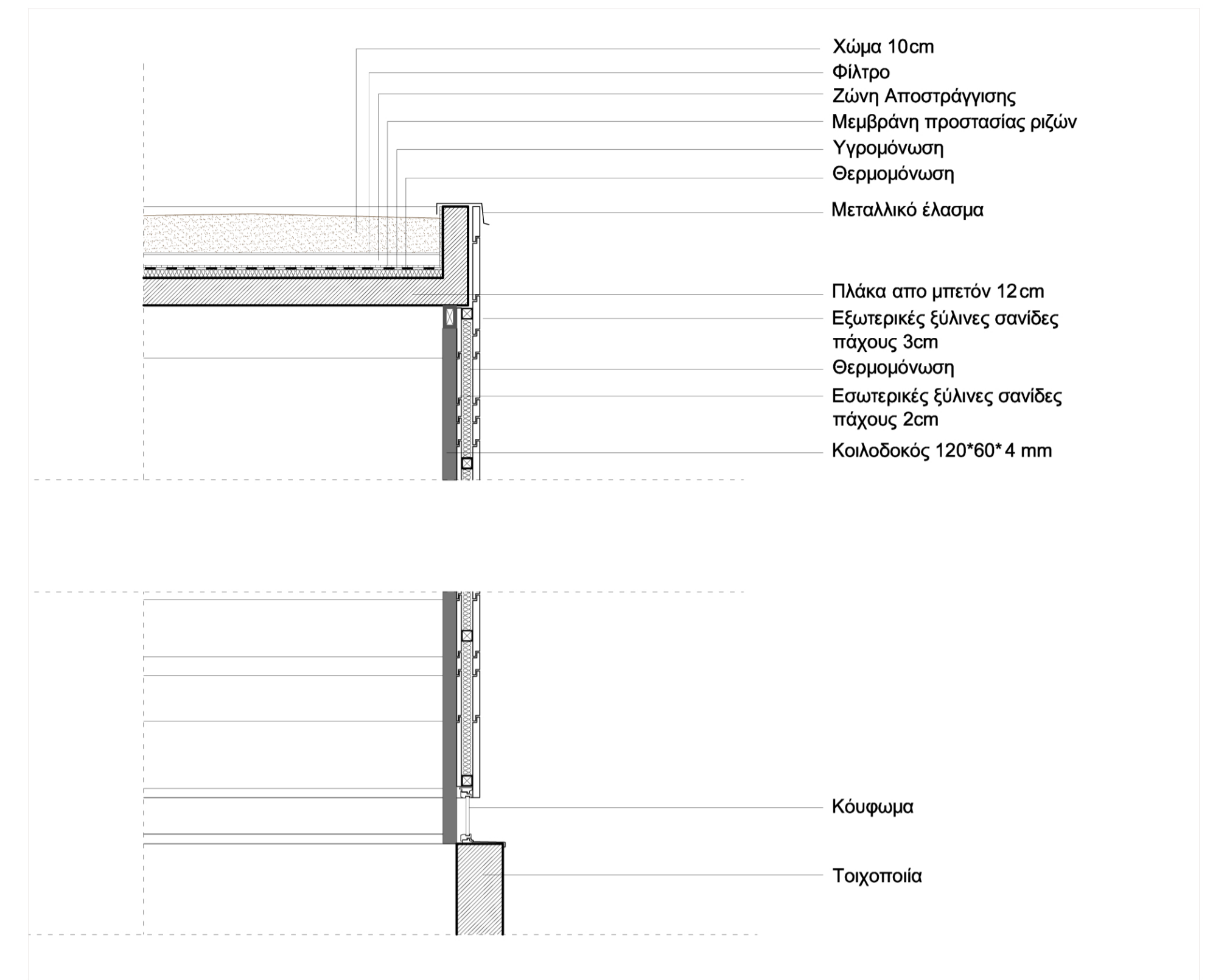

Κύρια όψη
κλίμακα 1/100

Εσωτερική όψη
κλίμακα 1/100

Χώμα 10cm
Φίλτρο
Ζώνη Αποστράγγισης
Μεμβράνη προστασίας ριζών
Υγρομόνωση
Θερμομόνωση
Μεταλλικό έλασμα

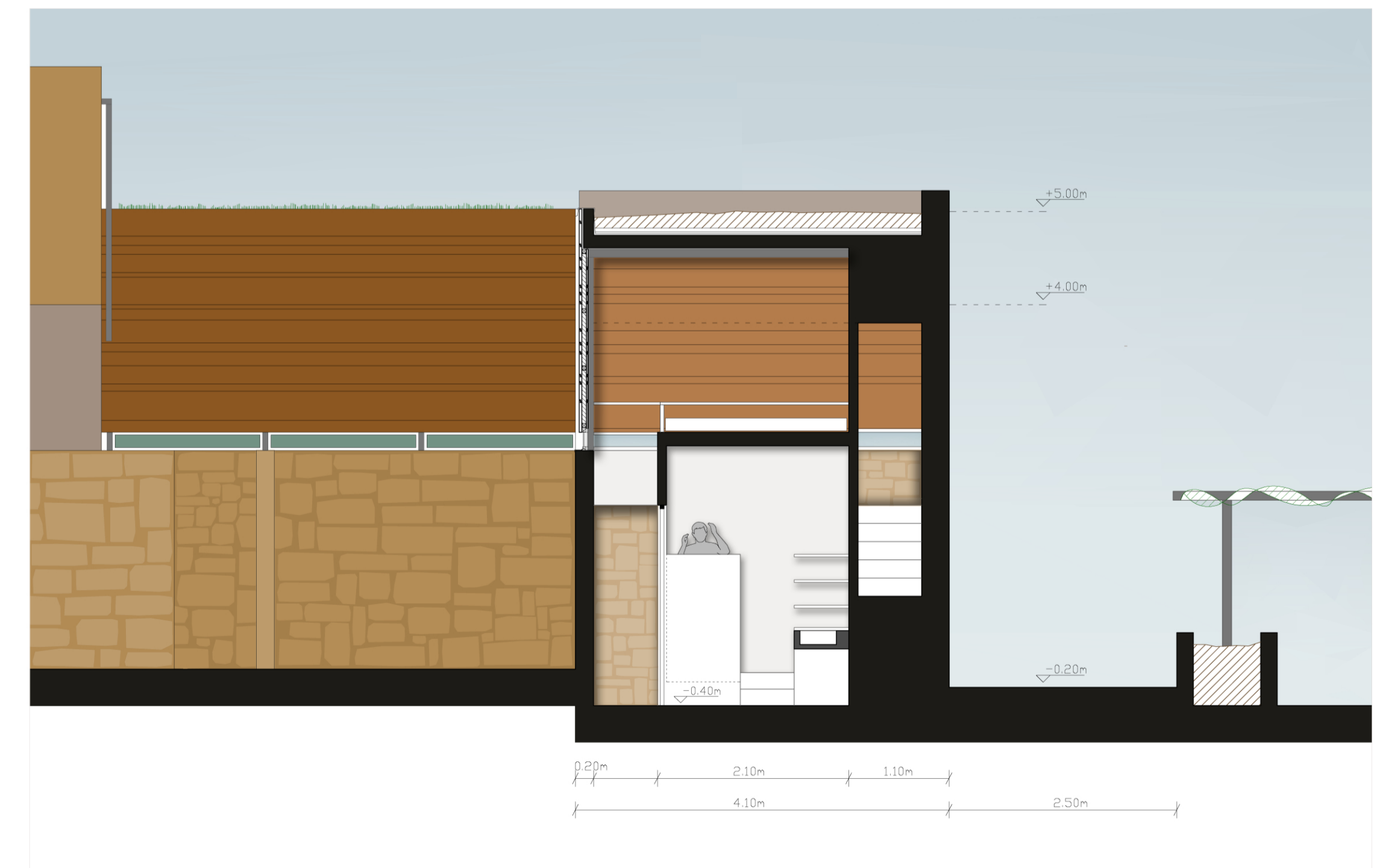
Πλάκα απο μπετόν 12cm
Εξωτερικές ξύλινες σανίδες
πάχους 3cm
Θερμομόνωση
Εσωτερικές ξύλινες σανίδες
πάχους 2cm
Κοιλοδοκός 120*60*4 mm

Κούφωμα
Τοιχοποιία

Λεπτομέρεια
κλίμακα 1/20

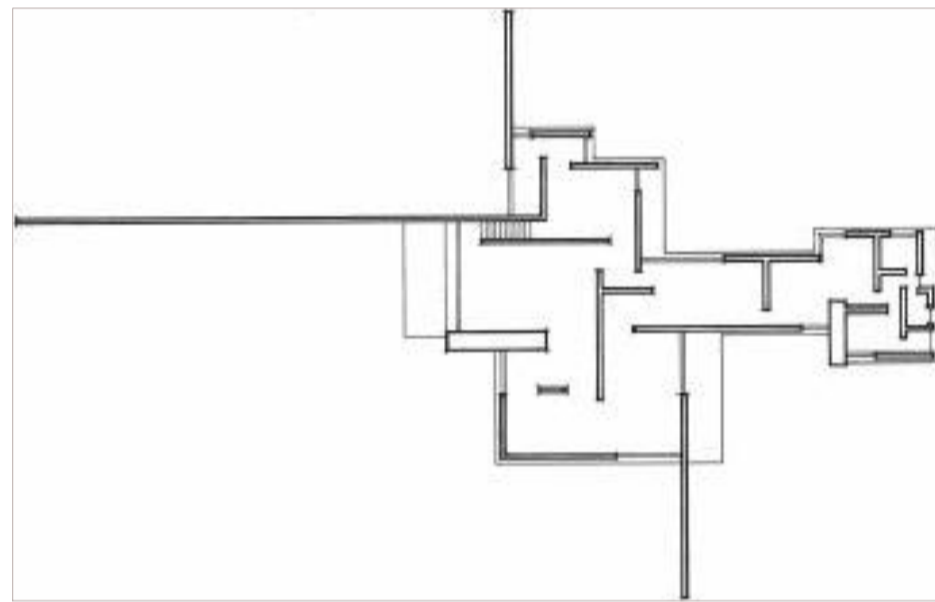

Διαμήκης τομή
κλίμακα 1/50

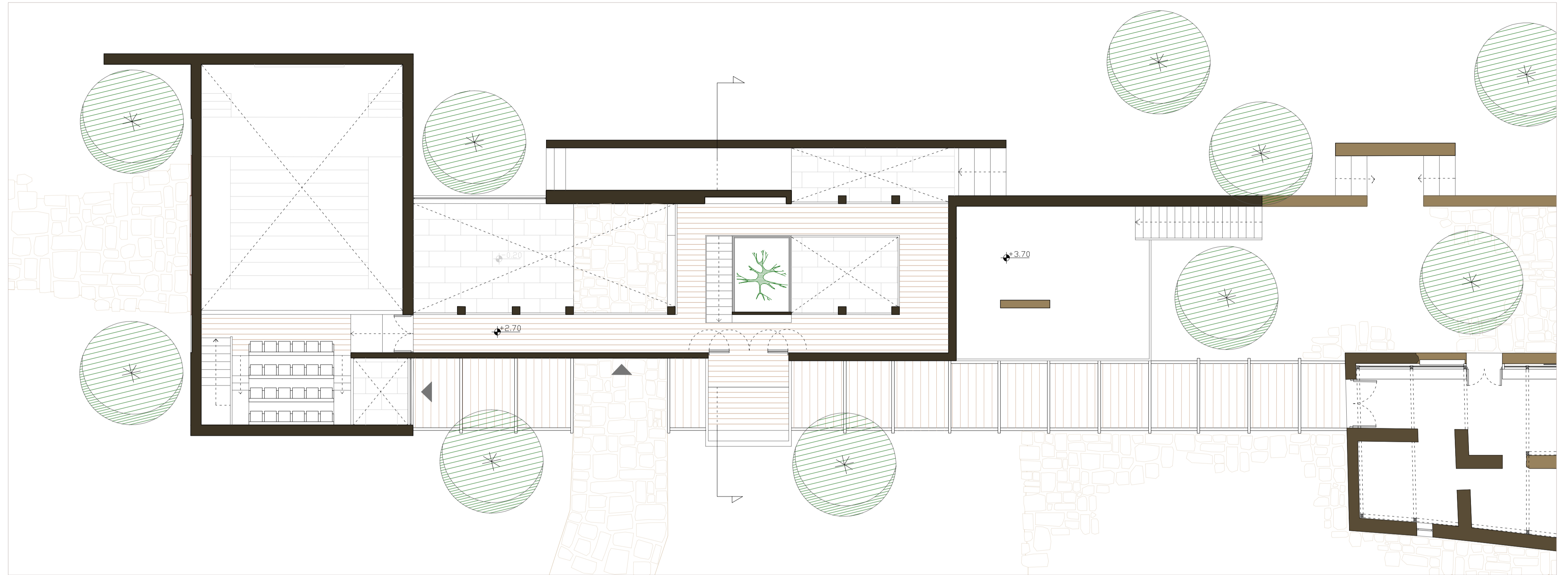

Εγκάρσια τομή
κλίμακα 1/50

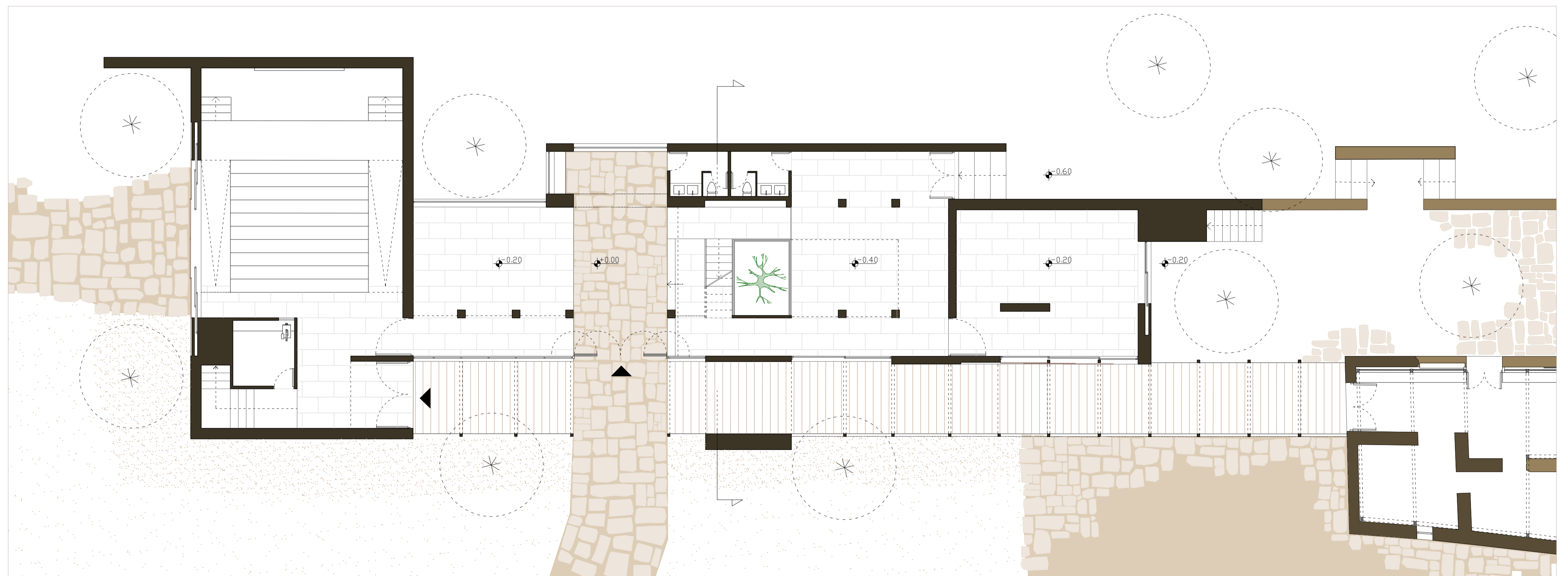
Αναφορές

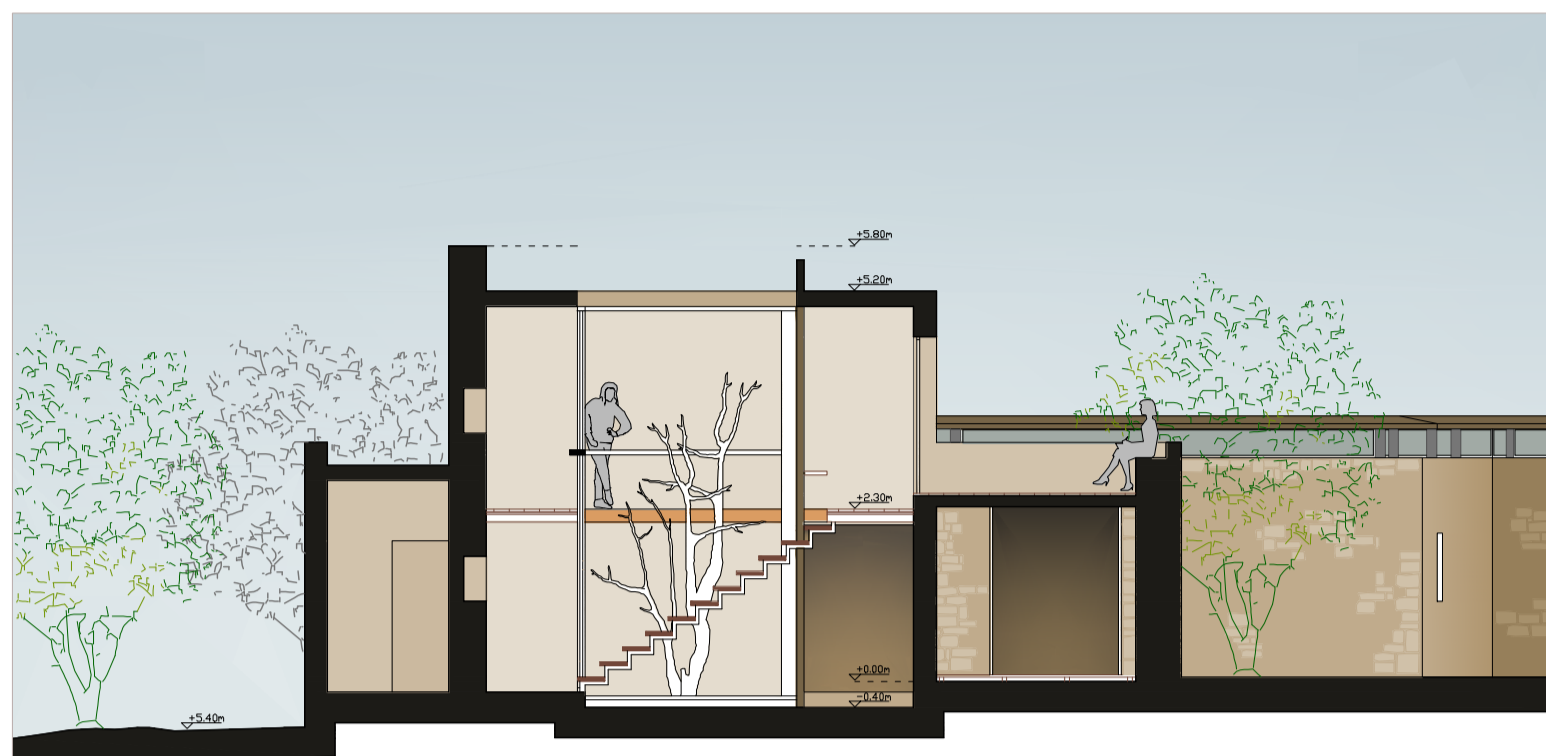
- Eduardo Souto De Moura, M9 Museum, Venice
- Sverre Fehn, Arkitektur museet
- Mies Van De Rohe, Brick Country House

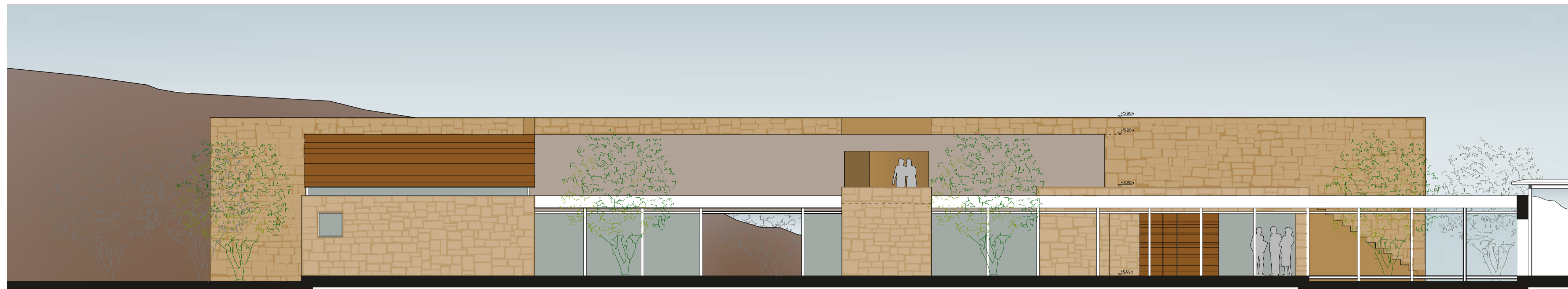
Κάτοψη ορόφου
κλίμακα 1/100

Κάτοψη ισογείου
κλίμακα 1/100

Τομή
κλίμακα 1/100

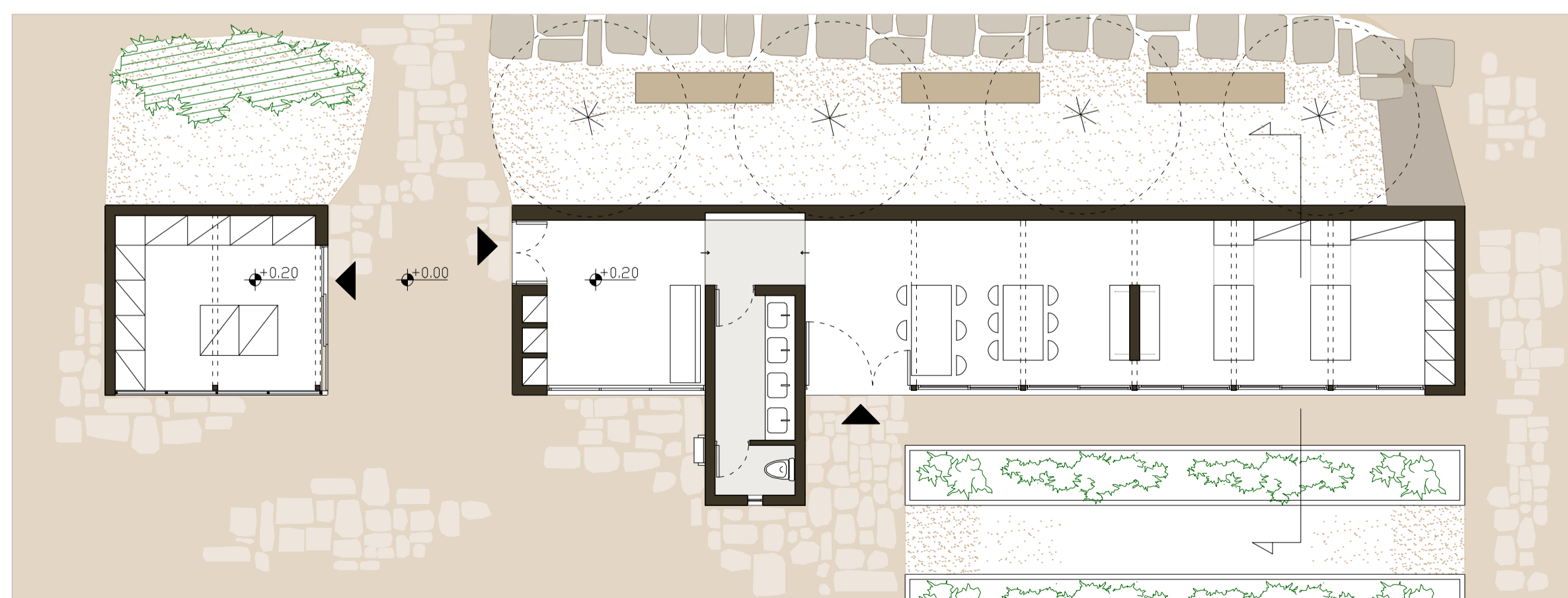

Κύρια όψη
κλίμακα 1/100

Εργαστήρια

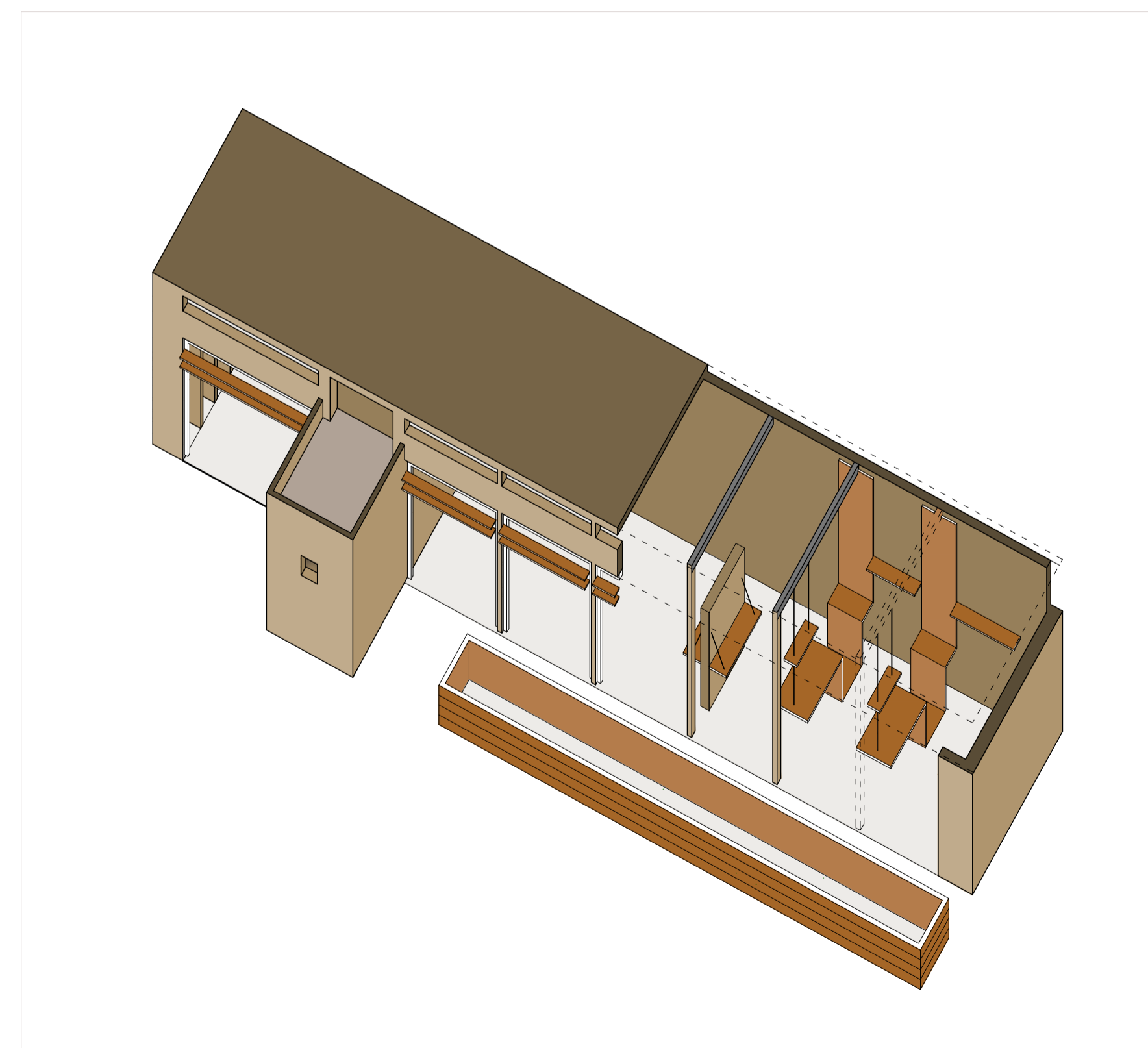
Κύρια όψη
κλίμακα 1/100

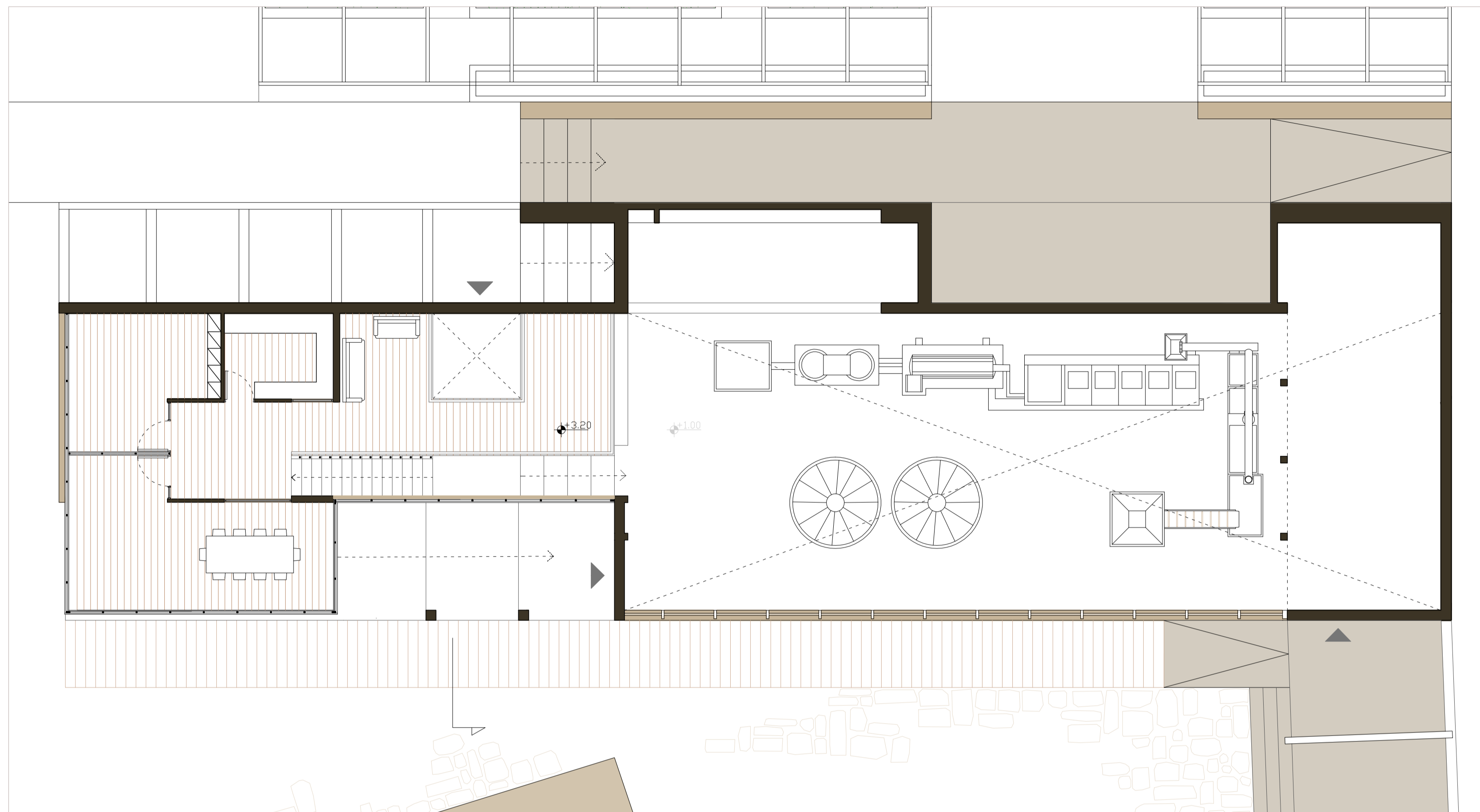
Κάτοψη
κλίμακα 1/100

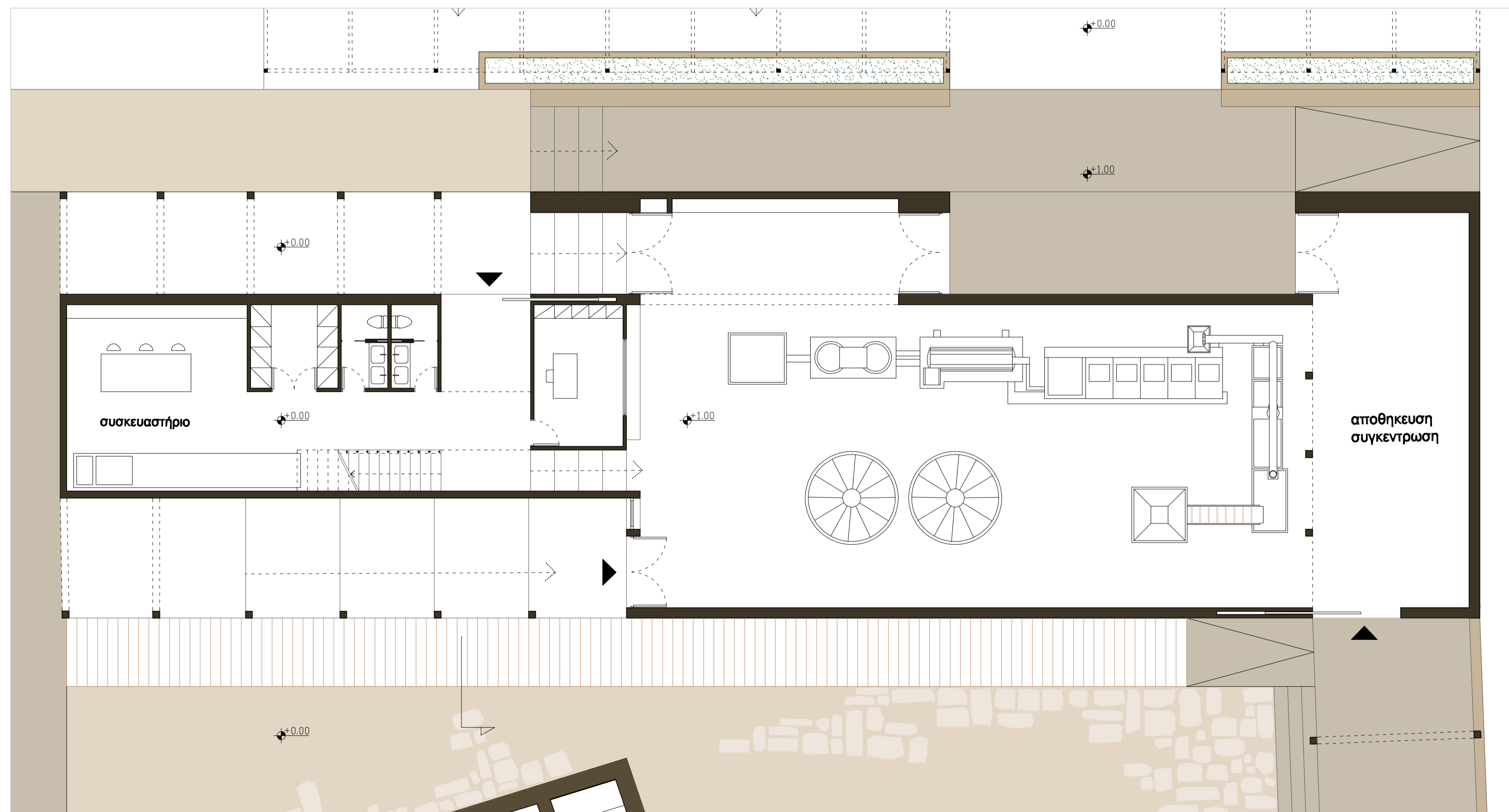
Τομή
κλίμακα 1/100

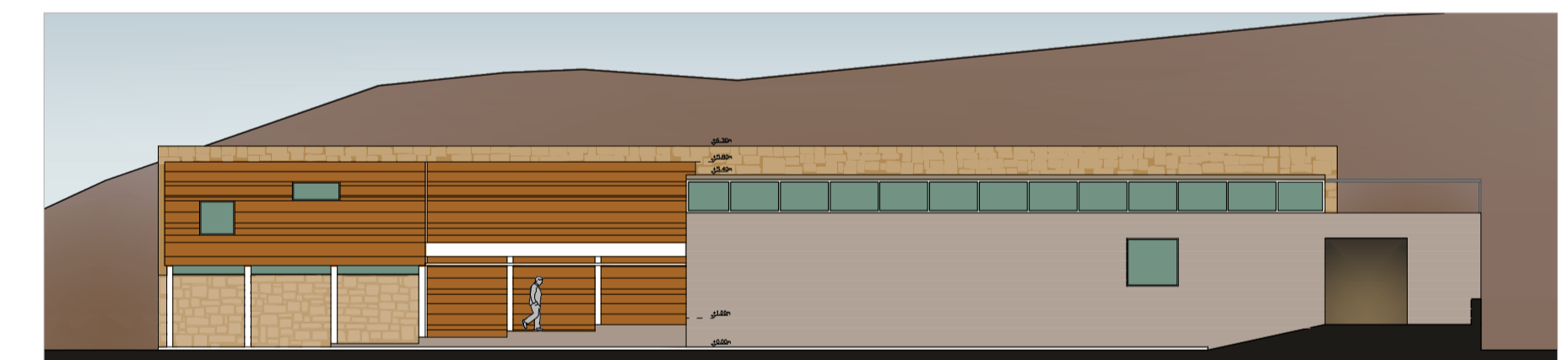
Αξονομετρικό
κλίμακα 1/100

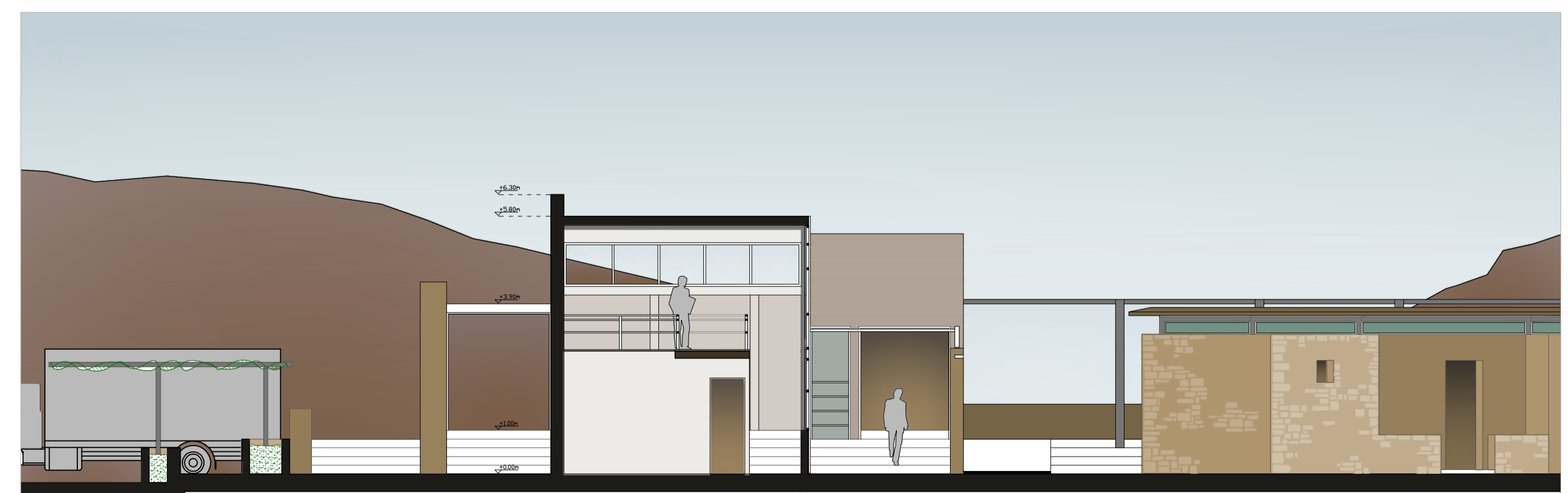
Κάτοψη ορόφου
κλίμακα 1/100

Κάτοψη ισογείου
κλίμακα 1/100

Κύρια όψη
κλίμακα 1/200

Εγκάρσια τομή
κλίμακα 1/100

Τμήματα όψεων σε κλ. 1/100

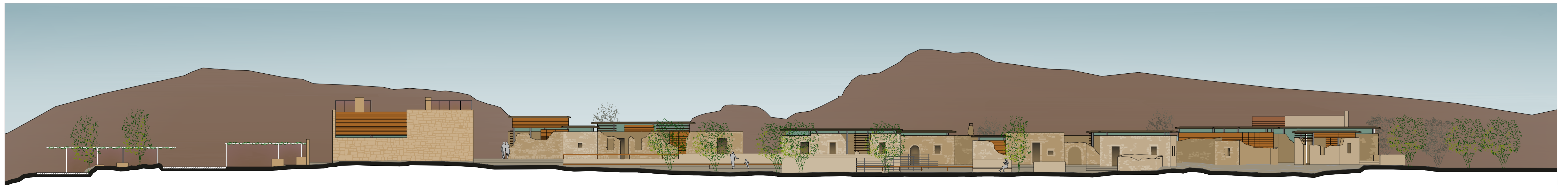
Τμήμα Νότια-Ανατολικής όψης
κλίμακα 1/100

Τμήμα Νότια-Ανατολικής όψης
κλίμακα 1/100

Τμήμα Νότια-Δυτικής όψης
κλίμακα 1/100

Νότιο-δυτική όψη
κλίμακα 1/200

Επάνω Περιβολάκια: γεωργία και αναλλακτική διαβίωση

Βόρειο-Δυτική όψη
κλίμακα 1:200

Νότιο - Ανατολική όψη
κλίμακα 1:200

